

Съставянето и решаването на различни видове иконометрични модели (чрез оценяване в тях на различни комбинации от факторни влияния) е полезно средство за очертаване и анализиране на факторите, от които зависи изменението на БВП на страната. Използването както на качествени, така и на количествени показатели позволява по-пълно да се обхванат факторните влияния. Иконометричните модели могат да очертаят само насоките на влияние на факторите на производството върху крайния резултат - БВП. Те могат да подсказат как и колко силно е влиянието на всеки от изследваните фактори в моделите, къде, колко и с какво може да се влияе върху онези фактори, чието благотворно влияние би довело до нарастването на брутния вътрешен продукт на България.

Многообразието на факторните влияния, отчитани в моделите, зависи от наличната информация за съставянето и решаването на моделите и от нейното качество. Може да се допусне, че в информацията има отклонения и изкривяване. Въпреки това моделите могат да се приемат като средство за очертаване и приблизителни оценки на факторните влияния.

За съставянето и решаването на първата група модели са използвани данни, публикувани от Международния валутен фонд. Съчетаването на факторите и различните регресионни модели са съставени и са решени от автора. Използвана е програмата SPSS 11.5.

В почти всички модели (с изключение на един) влиянието на фактора "време" е положително. Приема се, че чрез този фактор се отчита влиянието на техническия прогрес. Стойността на регресионния му коефициент показва колко и какво е неговото влияние. Съчетаването на този фактор с инфлацията оказва отрицателно влияние върху зависимата променлива БВП.

Приета за печат на 17.02.2004 г.

ЦИТИРАНА ЛИТЕРАТУРА:

- Димитров, Ал., Ив. Стойков, М. Копаранова (2003). Иконометрични модели за растежа на икономиката в условията на външноикономически въздействия, Изследователски проект, Икономически институт на БАН, С.
- Джонстон, Дж. (1980). Эконометрические методы, Статистика, Москва.
- Рангелова, Р. (2001). Средносрочно прогнозиране на икономическия растеж в България. Изследователски проект. Икономически институт на БАН, С.
- Пиримова, В. (2001). Растеж, цикличност, конюнктура, Стопанство, С.
- Barro, R. (1992). Economic Growth in a Grogg Section of Countries. Quaterly Journal of Economics, № 5, Vol. 106.